

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2019. gada 18. jūnijā

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs
Gunārs Kusiņš, tiesneši Aldis Laviņš un Jānis Neimanis,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk –
Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums
Nr. 63/2019),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu:

1.1. atzīt Kriminālprocesa likuma 583. panta trešo un ceturto daļu, ciktāl
tās liedz apsūdzētajam un viņa aizstāvim tiesības piedalīties kasācijas instances
tiesas sēdē, par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk –
Satversme) 92. pantam;

1.2. apturēt Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas (datums)
sprieduma izpildi.

2. Kriminālprocesa likuma 583. pants reglamentē lietas izskatīšanas
noteikšanu kasācijas instances tiesā. Šā panta trešā un ceturta daļa noteic:

„(3) Personām, kuras iesniegušas sūdzību vai protestu, kā arī tām, kuru
intereses aizskar sūdzība vai protests, paziņo, vai lieta tiks izskatīta rakstveida
procesā vai tiesas sēdē, norādot, kur un kad tā tiks skatīta.

(4) Ja lietas izskatīšana noteikta rakstveida procesā, šā panta trešajā daļā minētajām personām paziņo tiesas sastāvu un izskaidro tiesības septiņu dienu laikā pieteikt noraidījumu.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmā daļa nosaka: „Konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai.” Savukārt šā panta sestās daļas 1. punkts kopsakarā ar 18. panta pirmās daļas 4. punktu prasa pamatot, ka apstrīdētās normas neatbilstība pieteikumā norādītajai augstāka juridiska spēka tiesību normai izraisa pieteikuma iesniedzējam pamattiesību aizskārumu.

Atbilstoši Satversmes tiesas likumam personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja: pirmkārt, personai Satversmē ir noteiktas konkrētās pamattiesības, proti, apstrīdētā norma ietilpst konkrēto pamattiesību tvērumā; otrkārt, tieši apstrīdētā norma aizskar personai Satversmē noteiktās pamattiesības (*sk. Satversmes tiesas 2016. gada 23. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2016-02-01 5. punktu*).

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka ar Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas (datums) spriedumu Pieteikuma iesniedzējs atzīts par vainīgu Krimināllikuma 177. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīts. Minēto spriedumu Pieteikuma iesniedzējs pārsūdzējis kasācijas kārtībā. Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta tiesnesis saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 583. panta trešo un ceturto daļu (datums) paziņojis Pieteikuma iesniedzējam par lietas izskatīšanu rakstveidā procesā, paziņojumā norādot arī tiesas sastāvu un izskaidrojot tiesības septiņu dienu laikā pieteikt noraidījumu.

Satversmes tiesas ir atzinusi, ka likumdevējam ir plaša rīcības brīvība gan pieņemt procesuālos likumus un noteikt lietu kategorijas, kuras attiecīgajos procesos tiek skatītas, gan arī lemt par dažādu kategoriju lietu izskatīšanas kārtību (*sk. Satversmes tiesas 2018. gada 15. marta sprieduma lietā Nr. 2017-16-01 11.1. punktu*). Satversmes 92. panta pirmais teikums personai neparedz absolūtas pamattiesības uz mutvārdu tiesvedības procesu, un šāda procesa rīkošana visos gadījumos nevajadzīgi noslogotu tiesu. Mutvārdu process būtu jānosaka vienīgi tad, kad tiesā jāizskata juridiski vai tehniski sarežģīti jautājumi (*sk. Satversmes tiesas 2014. gada 28. novembra sprieduma lietā Nr. 2014-09-01 20.2.5. punktu*).

Pieteikumā sniegts lietas faktisko apstākļu izklāsts un pausts Pieteikuma iesniedzēja uzskats, ka lietas izskatīšana rakstveida procesā liedz viņam piedalīties sūdzības izskatīšanā un īstenot tiesības uz aizstāvību. Tomēr pieteikumā nav sniegts juridiskais pamatojums tam, ka Satversmes 92. pants garantētu ikvienas krimināllietas izskatīšanu kasācijas kārtībā mutvārdu procesā. Turklāt lietas izskatīšanas noteikšanu rakstveida procesā reglamentē Kriminālprocesa likuma 583. panta pirmā un otrā daļa, kuru atbilstību Satversmes 92. panta pirmajam teikumam Pieteikuma iesniedzējs nav apstrīdējis. Tādējādi Pieteikuma iesniedzējs nav sniedzis juridisko pamatojumu savam pamattiesību aizskārumam.

Papildus Satversmes tiesas kolēģija vērš Pieteikuma iesniedzēja uzmanību uz to, ka Satversmes tiesa nepārvērtē tiesību normu piemērošanas jautājumus (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2017. gada 17. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2017-01-01 11. punktu*). Tādējādi pieteikumā ietvertie apsvērumi par tiesas rīcību, piemērojot Civilprocesa likuma 203. panta trešo daļu, nav uzskatāmi par pamattiesību aizskāruma juridisko pamatojumu.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta, kā arī 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

7. Tā kā lieta nav ierosināma, jo pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma prasībām, šā lēmuma 1.2. apakšpunktā norādītais lūgums ir atstājams bez izskatīšanas.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

1. Atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 63/2019).
2. Atstāt bez izskatīšanas šā lēmuma 1.2. apakšpunktā norādīto lūgumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kusiņš